

DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

str. A.I.Cuza nr.13, Craiova, Romania, cod postal 200585, tel/fax +40 251 422567, e-mail:
dppd@central.ucv.ro

Lector drd. Călin Răzvan-Alexandru

e-mail : calinrazvanalexandru@yahoo.com

tel.: 0744.234.987

Programa cadru

Disciplina: Psihologia educației

28 ore curs (14 prelegeri)

1. Statutul disciplinei -14 săptămâni:

An studiu	Semestrul	Statutul	Activitate didactică		Forma de evaluare	Credite
			Curs	Seminar		
I	1	Fundamentală Obligatorie	2 ore/săpt. 14 săpt. Total: 28 ore	1 oră/săpt. 14 săpt. Total:14 ore	Examen scris	

2. Obiective/competențe generale și specifice:

- grad sporit de înțelegere a cunoștințelor;
- dobândirea abilităților cognitive de operare cu acestea;
- dezvoltarea abilităților profesionale specifice domeniului;
- dezvoltarea capacităților ce vizează exercitarea rolurilor viitoare ale profesiei.

În plan teoretic se va urmări:

- cunoașterea și înțelegerea problemelor de bază ale psihologiei educației;
- formarea capacității de a opera analitic, sintetic și critic cu conținutul informativ.

În plan acțional se va urmări:

- formarea capacității de a explica elementele teoretice în rezolvarea diferitelor și variatelor situații educaționale;
- aplicarea cunoștințelor în identificarea, descrierea și interpretarea diferitelor concepții și direcții în practica școlară;
- însușirea conștientă și activă a limbajului de specialitate.

3. Modalități de desfășurare:

Cursuri – bazate pe prelegeri, discuții și analize.

Seminarii - de cunoaștere, aprofundare și studiere:

- seminarii bazate pe referate și dezbateri;
- seminarii bazate pe dialog și confruntare;
- seminar problematizat;
- seminarii aplicative bazate pe studiul de caz, pe valorificarea experienței sociale și profesionale a studenților.

Tematica de bază a cursurilor

Partea I

PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI - DISCIPLINĂ FUNDAMENTALĂ FORMAREA PROFESORILOR

I. Psihologia educației ca disciplină de studiu (2 ore)

1. Definirea și obiectul psihologiei educației
2. Domeniul psihologiei educației
 - 2.1. Școala și copilul
 - 2.2. Dificultăți întâmpinate în educație
 - 2.3. Sarcinile psihologiei educației
 - 2.4. Importanța psihologiei educației
3. Metode și instrumente de cercetare ale psihologiei școlare
 - 3.1. Metode de colectare a informației: observația, ancheta, experimentul, studiul de caz, anamneza, analiza produselor activității.
 - 3.2. Metode de interpretare: statistice (calculul corelațiilor, analiza factorială, variațională, calculul probabilistic, calculul semnificației diferențelor etc.), analiza de conținut, metode psihometrice.
 - 3.3. Instrumente: teste, chestionarii, interviul (individual sau de grup), interviul prin tehnica focus-group.

Partea a II-a

CUNOAȘTEREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

II. Repere psihogenetice ale dezvoltării (2 ore)

1. Factorii dezvoltării psihice: Ereditate, Mediu, Educație
2. Teoria stadială a dezvoltării psihice
 - 2.1. Teoria cognitivă – Jean Piaget
 - 2.2. Teoria dezvoltării morale – Lawrence Kohlberg
 - 2.3. Teoria psihosocială – Erik Erikson
3. Vârstele școlare
 - 3.1. Copilăria timpurie și clasele primare
 - 3.2. Dezvoltarea școlarelor mijlocii
 - 3.3. Adolescența

III. Psihologia învățării (2 ore)

1. Sfera, conținutul și formele învățării
2. Tipuri de învățare

3. Teorii ale învățării
4. Specificul învățării umane

IV. Procese fundamentale în învățare (2 ore)

1. Atenția
2. Percepția
3. Memoria

V. Factori condiționali ai învățării – Motivația (2 ore)

1. Motivația – definiție și caracterizare
2. Ierarhia trebuințelor umane – Abraham Maslow
3. Motive fundamentale în educație
4. Motivație și performanță
5. Motivația școlară

VI. Factori condiționali ai învățării – Creativitatea (2 ore)

1. Definiția creativității
2. Niveluri de creativitate
3. Factorii creativității
4. Imaginația
5. Etapele creației
6. Blocajele creativității
7. Metode de stimulare a creativității

VII. Personalitatea elevilor – Temperamentul și Caracterul (2 ore)

1. Definiție
2. Abordări ale conceptului de personalitate
3. Structura personalității
4. Temperamentul
5. Caracterul

VIII. Aptitudinile și importanța lor în activitatea școlară (2 ore)

1. Definiție și clasificare
2. Aptitudinile intelectuale. Inteligența
3. Aptitudinile de grup și aptitudinile complexe
4. Copiii cu cerințe educative speciale (CES). Elevii dotați intelectual

IX. Gândirea (2 ore)

1. Definiția gândirii
2. Caracterizarea procesului de gândire
3. Operațiile gândirii
4. Activitățile gândirii
 - 4.1. Conceptualizarea
 - 4.2. Înțelegerea
 - 4.3. Rezolvarea de probleme
 - 4.4. Creația
5. Metode de cultivare a gândirii elevilor

Partea a III-a**ELEMENTE DE PSIHLOGIE SOCIALĂ ȘCOLARĂ****X. Personalitatea profesorului (2 ore)**

1. Meseria de profesor
2. Notele definitorii ale personalității profesorului
3. Funcțiile profesorului
4. Rolurile profesorului
5. Stiluri educaționale
6. Aspecte psihologice ale evaluării rezultatelor școlare

XI. Comunicarea didactică (2 ore)

1. Conceptul de comunicare
2. Tipuri de comunicare umană
3. Forme ale comunicării
4. Comunicarea didactică
 - 4.1. Convingere și persuasiune
 - 4.2. Blocaje ale comunicării didactice
 - 4.3. Reguli ale comunicării didactice eficiente

XII. Reușita școlară (2 ore)

1. Conceptul de reușită școlară
2. Dezvoltarea intelectuală și reușita școlară
3. Dimensiunea motivațională a reușitei școlare

XIII. Elevul - Diferențe individuale (2 ore)

1. Necesitatea cunoașterii elevilor
2. Principii de organizare a activității de cunoaștere
3. Metode de cunoaștere a elevilor
 - 3.1. Prin intermediul procesului de învățământ
 - 3.1.1. Observația
 - 3.1.2. Analiza produselor activității
 - 3.1.3. Evaluarea performanțelor
 - 3.2. Cu colaborarea elevului
 - 3.2.1. Convorbirea clinică
 - 3.2.2. Chestionarul
 - 3.2.3. Relatarea experienței de viață
 - 3.2.4. Autocaracterizarea
 - 3.3. Completarea fișei psiho-pedagogice a elevului

XIV. Elemente de psihosociologie a grupurilor școlare (2 ore)

1. Noțiunea de grup. Tipologia grupurilor
2. Clasa școlară ca grup
3. Dinamica grupului de elevi. Liderul clasei
4. Educarea coeziunii de grup
5. Cooperare și competiție
6. Influența socială și mediul școlar
7. Tehnici de cunoaștere a grupului de elevi

- 7.1. Prin intermediul grupului
 - Ancheta
 - Metoda aprecierii obiective a personalității
 - Metode sociometrice
- 7.1. Prin teste

Tematica de bază a seminariilor

1. Sistemul psihic uman
2. Adolescenții azi
3. Relația dintre dezvoltare și învățare
4. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării (TIC) în procesul instructiv-educativ
5. Educația în familie
6. Consilierea școlară/educațională
7. Violența în școală
8. Elevii cu cerințe educative speciale (CES)
9. Cunoașterea personalității elevilor - testele
10. Personalitatea didactică
11. Comunicarea didactică eficientă
12. Insuccesul școlar
13. Diferențele individuale în educație
14. Tehnici de cunoaștere a grupului de elevi

Bibliografie selectivă

1. **Ausubel, P.D.; Robinson, G.F.**, - Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, București, 1981
2. **Cosmovici, A., Iacob, L.**, - Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 1998
3. **Crăciunescu, R.**, - Psihologie generală, Univ. din Craiova, 2001
4. **Crăciunescu, R.**, - Psihologie pentru pregătirea profesorilor, Editura Universitaria, Craiova, 2004
5. **Cistea, C.G.**, - Psihologia educației, Editura Coresi, București
6. **Davitz, J.R., Ball, S.**, - Psihologia procesului educațional, EDP, București, 1978
7. **Drăgan, A., Cristea S.**, - Psihologie și pedagogie școlară, Ovidius University Press, Constanța, 2002
8. **Holban, I.(coord.)** - Cunoașterea elevului – o sinteză a metodelor, EDP, București, 1987
9. **Iancu, S.**, - Psihologia școlarului, Editura Polirom, Iași, 2000
10. **Jouffry, P.M.**, - Psihologia copilului, Editura Teora, București, 1998
11. **Filimon, L.**, - Psihologia educației, Univ. din Oradea, 2001
12. **Frățilă, I.**, - Psihologie generală și educațională, E.D.P., București, 1993

13. **Neacșu, I.**, - *Instruire și învățare*, Ed. Științifică București, 1990
14. **Neacșu, I.**, - *Introducere în psihologia educației și a dezvoltării*, Editura Polirom, Iași, 2010
15. **Opreșcu, V.**, - *Dimensiunea psihologică a pregătirii profesorului*, Editura “Scrisul Românesc”, Craiova, 1983
16. **Opreșcu, V.**, - *Fundamentele psihologice ale pregătirii și formării didactice*. Ed. Universitaria, Craiova, 2001
17. **Golu, P., Golu, I.**, - *Psihologie educațională*, Editura Miron, București, 2003
18. **Popescu-Neveanu, P.**, - *Psihologie școlară*, Tipografia Universității București, 1987
19. **Radu, I.**, - *Psihologie școlară*. Ed. Științifică București, 1974
20. **Radu, N., Goran, L., Ionescu, A., Vasile, D.**, - *Psihologia educației*. Ed. Fundația „România de mâine”, Buc., 2001
21. **Șchiopu, U., Verza, E.**, - *Psihologia vârstelor*, EDP, București, 1993
22. **Tucicov-Bogdan, A.**, - *Curs de psihologie școlară*, Tipografia Universității București, 1994
23. **Turcu, F., Turcu, A.**, - *Fundamente ale psihologiei școlare*, Editura All, București, 1999
24. **Wlodarski, Z.**, - *Legitățile psihologice ale învățării și predării*, EDP, București, 1980
25. **Zlate, M.**, - *Psihologia mecanismelor cognitive*, Editura Polirom, Iași, 1999

 Lucrări care se regăsesc la sala de împrumut/lectură a Bibliotecii „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova

 Lucrări care nu se regăsesc la sala de împrumut/lectură a Bibliotecii „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova

Surse Internet:

- www.scribd.com
- www.google.ro
 - Cărți Google
 - Google Academic